

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f3,00; voor de buitensteden f6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG, 13 MAART.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 25 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaald men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 Maart.

De heer Groen van Prinsterer geeft zoo gemakkelijk den kamp niet op. Laatstleden Vrijdag had hij goedgevonden de discussie over het postontwerp af te breken, om midden daarin, ten spijt van 't reglement van orde, eene interpellatie en *régle* tegen het ministerie aan te brengen. Hij bezweek in zijn plan onder den nadrukkelijken tegenstand van den president, gerugsteund door de Kamer. Dan de heer van Hall bracht hem aan 't slot der zitting het goede geluk, om, bij motie van orde, het verlot te vragen van het ministerie te mogen interpellieren over de organieke wetten. Daarover beraadslaagde de Kamer in eene vrij levendige woordenwisseling tusschen verscheidene leden, waaraan ook de heer Groen niet naliet zijn deel te nemen, maar besloot eindelijk met eene vrij groote meerderheid dat verlot te weigeren. Men zou mogen denken, dat de kwestie daarmee nu was uitgemaakt. Volstrekt niet. Men zou alsdan buiten den waard, dat is, buiten den heer Groen rekenen. In de eerste zitting de beste, die van gisteren, staat de heer Groen op, vraagt het woord voor een motie van orde, en brengt het in de vorige zitting verworpen verlot tot interpellatie andermaal ter tafel, en zulks met eene zoo breedvoerige ontwikkeling van motieven, dat de president zich gedrongen gevoelt om den heer Groen uit te noodigen, dat hij zich toch zoo veel mogelijk zou bekorten. Intusschen had de heer Groen zijn tijd ongelukkiger dan ooit gekozen. Door niemand ondersteund, maar door velen, zelfs door de heeren van Hall en Donker Curtius, hetzij hun ter ere gezegd, teruggestooten, stond hij alleen op het slagveld en gevoelde weldra de behoefte, om met zijne motie van orde het hazenpad te kiezen. De heer Groen werd alzoo behandeld naar verdiensten. Indedaad, welken eerbied kan de Kamer hebben voor een medelid, dat hare besluiten niet meer dan haar geduld eerbiedigt? Wij zeggen het opregtelijk, het doet ons leed, dat de heer Groen, een man, die meer dan iemand invloed kon uitoefenen, zóó zijne achtbaarheid in gevaar brengt, met als een doolende ridder van onze weinig ridderlijke eeuw, van het hoofd tot de teenen met redeneringen gewapend, elken dag, dien God geeft, op avontuur uit te gaan, en door een tugelloozen strijd lust bezield, tegen elken molen, in plaats van het zwaard der middeleeuwen, het wapentuig van onzen tijd, eene redevoering te trekken. De spreker uit Harderwijk zou wel doen de aanbeveling te bestuderen, die Talleyrand gewoon was aan zijne agenten te geven, als hij hun op het hart drukte van toch vooral geen ijver aan den dag te leggen.

De zitting van gisteren heeft verder niets bijzonders opgeleverd, dan dat de minister van finantiën zich heeft verklaard tegen de amendementen op art. 3 van de postwet voorgesteld.

DE FRANSCHÉ UNIVERSITEIT (1).

Met den val van Karel X zegevierde de partij, die tien jaren lang, hetzij door de pers, hetzij in geheime genootschappen de pogingen der Restauratie bestreden had, om het wettig koningschap op nieuw wortel te doen schieten in den Franschen grond, door middel der Godsdienst. Wij hebben in ons vorig opstel aangegeven, wat er lakenswaardig gelegen was in dit streven der Restauratie: in plaats van zich ten doel te stellen door de Godsdienst het volk tot hooger orde op te voeren — tot eene hoogere orde van beginselen, waarin de bevestiging van de dynastie der Bourbons het veiligst zou gewaarborgd zijn, — stelde zij zich ten doel het dynastiek belang van den Lelie-stam, de Godsdienst tot het middel verlagende, waardoor het zekerst dit doel zou kunnen bereikt worden. Het was er echter verre af, dat om deze vernedering, der Godsdienst aangedaan, de partij, die de Julij-omwenteling had voorbereid en den troon der Orleansen plantte op den beweegbaren grond der barricaden, tegen de Restauratie in verzet zou zijn getreden. De Restauratie was haar niet hinderlijk, omdat zij de hooge waardigheid der Godsdienst mis-

kende, en uit het oog verloor dat haar den eersten rang toekomt; zij kon, integendeel, niet anders dan zich verheugen in deze miskenning der regten en der achtbaarheid van de Godsdienst; daardoor werd, op middellijke wijze, haar eigen streven bepaaldelijk in de hand gewerkt. Maar dáárom was de Restauratie haar eene ergernis, omdat zij aan de Godsdienst nog kracht genoeg toekende, om aan de maatschappij ten hechten steun te kunnen zijn; omdat zij de Godsdienst nog als iets ander nuttigs achtte, dan als werktuig der politie ter beteugeling van het volk.

Voor de triompherende partij, was de Godsdienst niets anders, niets hoogers. Brekende met het verledene, verwierp zij de waarheid der Godsdienst als goddelijke waarheid en hare wet als onfeilbare wet, verbindend voor allen; verhief zij de Souvereiniteit der Rede als haar hoogste leerstuk; huldigde zij als beginsel de onbepaalde vrijheid van denken, waaruit als eerste gevolgen voortvloeiden: in de zedelijke wereld: de onbepaalde vrijheid van handelen en, op politiek terrein: het regt tot den opstand. Hoezeer die partij aan de Godsdienst vijandig moest zijn en het Rationalisme, in hare plaats, alom veld moest zoeken te doen winnen, laat zich uit dit weinige genoegzaam voorgevoelen. Van stonde aan bleek dan ook hare vijandschap tegen de Godsdienst uit de plundering van het Aartsbisdom paleis te Parijs, uit de vernieling der kerk van St. Germain l'Auxerrois, bij welke Thiers in persoon aanwezig was en waartoe hij het graauw met woord en wenk aanmoedigde, en uit de schending en omverwerping van de teekenen onzes heils, van de beelden der kruisen op vele kerkhoven en langs vele wegen.

Dat de partij, die met Lodewijk Philips meesters werd van Frankrijk en met hem zijn ouden koningstroon beklom, tot in het merg van haar gebeente rationalistisch was en in al hare handelingen geen ander doel beoogde dan het rationalistische beginsel te verwezenlijken met al de gevolgen, welke het in zich besloten houdt, zou niet moeilijk zijn te betoogen, maar is minder van deze plaats. Ook is het niet noodig die partij na te gaan in al haar verrigtingen, om de waarheid dezer stelling helder te doen uitkomen. Indien het toch waar is dat elke partij, die niet alleen het tegenwoordige wil bezitten, maar ook eene lange toekomst aan haar beginsel wenscht te verzekeren, haar wenschen en streven het duidelijkst openbaart en als 't ware zamenvat in het stelsel van opvoeding, waarmede zij voor hare leer zich van het aankomend geslacht zoekt meesters te maken, dan hebben wij de partij der Julij-omwenteling slechts werkzaam te zien op het veld van opvoeding en onderwijs, om ten volle van haar rationalistisch karakter overtuigd te worden.

Tot in 1833 had de regering veel te kampen tegen dat schuim der maatschappij, dat niet zonder regt aan Lodewijk Philips toewierp, dat zijn koningschap eene overweldiging was, en hij aan de revolutie de vrijheid van hare uitspraak afhandig had gemaakt. De leer, dat de opstand de heiligste der pligten is, was toen echter nog niet diep genoeg in het volks-leven doorgedrongen, dan dat die muiterij van die enkele meer gevorderde revolutionairen niet gemakkelijk onderdrukt kon worden. Toen evenwel, ten gevolge van hunne tijdelijke onderdrukking, de oppervlakte der maatschappij voor eene wijle haar bedaard aanzien had herkrege, kon er aan gedacht worden, het bestaande stelsel van opvoeding en onderwijs bepaaldelijk te wijzigen in den geest der partij, die het roer van Staat in handen hield.

Het spreekt van zelfs, dat alle vroegere maatregelen, die van eene hatelijke gezindheid tegen de Godsdienst getuigden, naauwkeurig gehandhaafd werden. Zoo behielden de besluiten van 1828 hare volle kracht, die de kleine Seminarieën aan de knellendste banden gelegd en de leden van alle geestelijke, niet door den Staat erkende orden uit het onderwijs geweerd hadden. Stilzwijgend, doch inderdaad met de uiterste gestrengheid werden die noodlottige besluiten gehandhaafd, totdat zij, wat het laatste punt betreft, uitdrukkelijk werden bevestigd ten gevolge van een rapport van Thiers van het jaar 1844.

Maar de rationalistische partij, het kon niet anders, ging verder dan tot de handhaving van oude, vijandige bepalingen. Herinneren wij slechts vlugtig de strekking en de voorschriften der wet van 1833.

De leer van den Staat, onvoorwaardelijk heer en meester van opvoeding en onderwijs, overeenkomstig de leer van Danten: »dat de kinderen aan den Staat, meer nog dan aan hunne ouders behooren,» was te zeer in den geest der rationalistische partij, dan dat zij eenige verandering zou gebragt hebben in de organisatie der Staats-instelling, welke Napoleon, volgens het model door Talleyrand geleverd, tot stand had gebragt, bij welke instelling de Staat de onbepaalde magt kon oefenen over het gansche aankomend geslacht en het in zijne magt had daarvan te maken wat hij wilde. De Universiteit met al hare vexatoire voorschriften, werd dan onveranderd in het leven behouden. Geene openbare bediening in den Staat dan voor hem die den graad van baccalaureus verworven had; geene toediening van dien graad dan aan hem die het bewijs leverde in de scholen der Universiteit zijne vorming verkregen te hebben; geene toediening van dien of van eenigen anderen graad dan door de raden der Universiteit; geen examen ter verkrijging van dien graad dan overeenkomstig het programma door den oppersten raad der Universiteit vastgesteld. Geene vrijheid tot oprigting van eenige eigen school, dan na daartoe van de Universiteits-raden vergunning bekomen te hebben; geene scholen, geene enkele uitgezonderd, waarover de Universiteit niet haar opzigt oefende. En wat aan dit monopolie de kroon opzette, geene misdrijven tegen de verordeningen der Universiteit, die niet geoordeeld werden door de exceptionele regtspraak der Universiteit, zoodat deze niet alleen die verordeningen maakte, maar daarenboven nog partij en regter in haar eigene zaak was.

De wet van 1833 bragt intusschen eene voorname wijziging in het Universiteits-systeem, terwijl zij insgelijks dit systeem van den anderen kant voltooide en tot zijne hoogste volkomenheid zocht te brengen. De bedoelde wijziging gold niet minder of niet meer dan de soevereine magt der Universiteit als zelfstandige en onafhankelijke corporatie. Hoezeer en het Keizerrijk en de Restauratie hunnen bepaalden invloed op de Universiteit hadden uitgeoefend, was het daarom niet minder waar, dat beiden eene soevereine magt aan de Universiteit hadden toegekend en zich te vreden hadden gesteld met de stilzwijgende erkenning en huldiging van hunnen hoogsten invloed. De theorie der Staats-vergoding kon zich echter met eene zoodanige stilzwijgende hulde van de zijde der Universiteit niet te vreden stellen. Die theorie is te naijverig om eenige onafhankelijke magt naast zich te kunnen dulden — de onafhankelijke magt der Universiteit, evenmin als die der Kerk; evenmin als die der nederigste instelling tot liefdadigheid. Niets wat niet van haar moet releveren en aan den Staat zijne magt moet ontleenen — aan den Staat, dat hersenschimmig en toch hoogste wezen, dat *niets* is, want het is geene persoon; en dat *alles* is, want het verbeeldt den wil der soevereine meerderheid; wier uitspraak bepaalt, wat Waarheid en Regt is! Vandaar de twintig eerste artikelen der wet van 1833, die, in 't kort zamengevat niets inhouden dan de erkenning der soevereiniteit van den minister, d. i. van den Staat over den hoogsten raad der Universiteit; over de academische raden, over de drie klassen van inspecteurs; over de kantonale afgevaardigden; over den maire en den pastoor, en over allen, in een woord; die niet het onderwijs iets te maken hadden. Welke schandelijke tweespalt uit deze consequente doorvoering van de leer der Staats-vergoding tusschen de regering en de trotschheid van de Universiteit vaak ontstond, zou niet onbelangrijk zijn aan te wijzen, maar behoort alweer niet tot deze plaats. Dit slechts in 't voorbijgaan; dat de valsheid van het door haar vooruitgezette beginsel niet duidelijk bleek kon, dan uit de hartstogtelijkheid, waarmede de Universiteit zich gestadig tegen de volkomene toepassing van hare eigene leer verzette.

De maatregel waarmede de wet van 1833 de Universiteits-instelling tot hare hoogste volkomenheid zocht te brengen, betrof de normaal-scholen. Dat was ook erg

den Staat den stand der onderwijzers, tot het lager onderwijs bestemd, zoo geheel verwaarloosde! Daar bestonden wel hier en daar enkele normaal-scholen; die waren echter op verre na niet teereikend om aan alle aanstaande onderwijzers hunne vorming te geven. En dat was toch eene dringende behoefte, dat de aanstaande onderwijzers, zelfs die, welke in de eenvoudigste gemeenten onderwijs zouden te geven hebben, zich voor hun eerwaardig beroep niet praktisch bekwaamen onder de leiding van een ervaren onderwijzer, maar dat zij zich laafden en versterkten aan de bron der Universiteits-kennis, om als wetenschappelijk opgeleide mannen in het leven te kunnen optreden. Vandaar het rampzalig wets-bevel, dat de geschiedenis eenmaal aan Guizot tot een verpletterend verwijt zal maken en dat het tegenwoordig geslacht, de geschiedenis vooruitlopende, als eene der voornaamste aanleidende oorzaken van de algemeenschap zijner rampen brandmerkt, — van daar het wets-bevel, dat in elk departement eene normaal-school moest gevestigd worden; dat niemand tot het openbaar lager onderwijs, als onderwijzer mogt toegelaten worden, tenzij gevormd in eene dezer normaal-scholen. Noodlottige verblindings! Het lager onderwijs, zeide Guizot in zijne circulaire van den 3 Julij 1833 aan de onderwijzers gerigt, is voortaan eene van de waarborgen der maatschappelijke orde en des maatschappelijken bestands. Gelijkt alles in de beginselen van onze regering waar en redelijk is, zoo is de ontwikkeling van het verstand en de verspreiding der verlichting, de bevestiging van het gebied en van de duurzaamheid der constitutioneele regering. Wanneer wij thans, met het oog op de schrikkelijke ervaring, welke de laatste twee jaren ons gegeven hebben en op de nog schrikkelijker gruwelen, welke ons wachten, deze woorden lezen, kunnen wij ons van eene beweging van verontwaardiging niet onthouden. Hoovardige, schoon arnzalige Rhetoriek, is het geweest die de maatschappij ten prooi heeft geworpen aan de afschuwelijkste hartstogten. Wat baat het ons, of Guizot een knappe kop is; de valsche leerstellingen van een wijsgeer veroorzaken grooter kwaad, dan eene bende bandieten. Die kan eene stad uitplunderen; de valsche leerstellingen van een man van onbetwisten invloed bederven meer dan een opvolgende menschen-geslachten; ondermijnen Koningrijken en kunnen de gansche maatschappij ten val brengen. Slechte wetten, zeide Burke, slechte wetten — de formules van zoodanige leerstellingen — zijn de ergste van alle tyrannijen. Door niets, dan door slechte wetten, wordt krachtiger het verderf voortgeplant.

Wil men het bewijs? Welnu, wat waren die normaal-scholen, door Guizot ontworpen en tot stand gebracht? Zij waren gevestigd in groote steden, de hoofdplaatsen der departementen. Zoo vervreemde de landjeugd van het stille leven des lands en zoog zij met de verfijning tevens de verslaving aan de meerdere zedeloosheid van het stadsleven in. Die meerdere verfijning bragt zij over op het land en bij het landvolk, waar hare bestemming haar riep — maar daarbij ook hare meerdere zedeloosheid. Gaan wij verder. Met woord en daad legden de normaal-scholen er zich op toe, de hevigste aller hartogten, de hartstogt der begeerlijkheid, op te werken in het gemoed der aanstaande onderwijzers. In stede van godsdienstig onderwijs, — regel en teugel voor het menschelijk hart — leerden de normaal-scholen dat de uitspraken der individueele Rede hoogste regel en eenige wet waren — en, als ware zulk eene de kwade neigingen zoo zeer streelende impulsie tot alle kwaad nog niet genoegzaam, gaven zij daarenboven, in vaak herhaalde feestmaaltijden, aan de spoedig bevangen jongelingschap het genot te smaken der zinstreelendste geneugten. Is het dus wel aan den onderwijzer te wijten, dat meer dan de helft van zijnen stand, als onderwijzers in behoeftige gemeenten, tot minder dan het noodzakelijk levensonderhoud teruggebracht, eene maatschappij gevloekt hebben, die hun geen hooger genot dan voldoening der zinnen heeft leeren kennen, en die hen tegen de opruijing der driften geen ander wapen gegeven heeft dan vrees voor de strafwet? Medelijden over hen, nog meer dan een vloekend anathem! Hoe konden zij aan de verleiding weerstaan, waaraan hunne leermeesters, waaraan de wetgeving hen had prijs gegeven? In de normaal-scholen waren zij tot Rationalisten opgekweekt; tot het praktisch leven teruggekeerd, moesten zij noodzakelijk en onverwijd tot Socialisten ontwaarden en tot de meest verwoede vijanden en belagers van alle maatschappelijke orde. Maar schande over hen, die, in hunne trotschheid de Rede tot Soevereine verheffende, hen ongewapend de maatschappij instuurden; die hen niet alleen ongewapend lieten, maar hun beginselen inprenten, welke hen van afschuw voor een nederigen levensstaat moesten vervullen, en die daarmede niet eens te vreden, niets beters wisten te doen, dan hun haat en vijandschap tegen de vertegenwoordigers der geestelijke magt in te boezemen. Indien het gebeurde, zegt Guizot in zijne reeds aangehaalde circulaire, dat de bedienaar der Godsdienst aan den onderwijzer zijne welwillendheid weigerde, zou deze zich ongetwijfeld niet moeten ver-

nederen, om die te verwerven. Hoe konden zulke woorden blijven zonder den noodlottigsten invloed te oefenen? Hunne vruchten kennen wij dan ook genoegzaam uit de gedragingen der onderwijzers gedurende de laatste jaren; zij waren zoo smakelijk, dat er, ter stuiting van het kwaad, geen middel overbleef dan de geduchte disciplinaire wet van den 10 Januarij 11.

Wat behoeven wij bij al het voorgaande nog te voegen ten aanzien van het karakter van het onderwijs, door de Universiteit gegeven? Vijandschap tegen alle stellige Godsdienst zat naast Rationalisme ten troon op den Julij-zetel; vijandschap tegen alle stellige Godsdienst en rusteloos streven om het aankomend geslacht innig te doordringen van het besef van de hooge waarde der soevereine Rede. — ziedaar de geest van het Universiteits-onderwijs gedurende de laatste twintig jaren. Gelijkt Napoleon de Universiteit gebruikte om soldaten, de Restauratie om roijalisten te vormen; zoo bediende zich de constitutioneele monarchie van de Universiteit om de jeugd tot het Rationalisme op te voeren. Daardoor achtte het de constitutioneele monarchie het best geaarborgd en verduurzaamd, de maatschappelijke orde het krachtigst beschermd. Wat deed zij echter? Het door haar gevormde geslacht bleef niet staan bij de afgetrokkenne beginselen van het Rationalisme, maar sloeg over tot de praktische in zijne leer opgeslotene gevolgtrekkingen: de Republiek als de vorm, het Socialisme als het doel van de Maatschappij der toekomst. Zoo delfde de Universiteit het graf der constitutioneele monarchie, gelijk zij het graf gedolven had evenzoo van het Keizerrijk als van de Restauratie. En dat deed zij, schoon zij, of liever omdat zij eene geheele en onvoorwaardelijke oppermagt oefende over het gansche aankomend geslacht; omdat de Universiteit, volgens de woorden van de Salvandy in zijn rapport van 1838, omdat de Universiteit, door de bewaarscholen, het kind zoo te zeggen opneemt uit de wieg; omdat zij door het lager onderwijs en deszelfs talrijke vertakkingen, openbare en bijzondere scholen, scholen voor meergevorderden, herhaling-, ambacht- en handelscholen, aan het gansche volk de kennissen mededeelt, die zijnen rijkdom en zijne zedelijkheid verzekeren; door het middelbaar onderwijs, die kern der bevolking voorbereidt, die met behulp van het letterkundig en maatschappelijk onderwijs, Frankrijks beschaving op hare hoogte (communisme en socialisme) moet houden; omdat zij door het hooger onderwijs eindelijk en de vijf Faculteiten die daartoe medewerken, de jeugd opvoert bijna tot den drempel van alle vrije beroepen. De Universiteit kent in de uitgestrektheid van hare werking nergens elders eenige instelling, welke met haar kan vergeleken worden.

Omdat zij al die magt had, daarom voerde zij Frankrijk aan den rand des afgronds. Want geen valscher en verfoeilijker beginsel, dan waarop haar onderwijs-monopolie berust: dat de kinderen eerder aan den Staat dan aan de ouders behooren, en geen rampzaliger onderwijs dan dat, waar buiten een Staat zonder Godsdienst niet mag, niet kan, niet wil gaan: een Onderwijs zonder Godsdienst.

De regering heeft geantwoord op het verslag der afdeelingen betrekkelijk het ontwerp over het toezigt en de zorg over de zaken der Munt.

Bij die Beantwoording wederlegt de regering de gemaakte bedenkingen, geeft opheldering op onderscheidene punten en heeft o. a. de volgende wijzigingen voorgesteld:

Art. 1 wordt vervangen door het volgende:
„Het toezigt en de zorg over de zaken der Munt zijn opgedragen aan het hoofd van het Departement van Finantien.”
De zes eerste regels van het 4de Artikel worden door de volgende vervangen:
„Onder het opperbeheer van het Departement van Finantien, wordt het onmiddellijk toezigt over de zaken der Munt toevertrouwd aan een Munt-collegie, bestaande uit drie leden en gevestigd ter plaatse waar 's Rijks Munt aanwezig is.”
„De leden van dit collegie worden door Ons benoemd en aan een hunner het voorzitterschap door Ons opgedragen.”
Achter het 4de Artikel worden de volgende woorden gevoegd:
„Dit verslag wordt aan de Staten-Generaal medegedeeld.”
Het 12de Artikel (nu Art. 11 geworden) wordt door het volgende artikel vervangen:
„Wanneer in een regtsgeding, hetzij van burgerrechtelijken, hetzij van strafrechtelijken aard, zich een geschilpunt voordoet, waarvan de beslissing bij het voorgaande artikel aan het Munt-collegie is opgedragen, en wanneer de beslissing daarvan ter zake, dienende en afloende is, verwijst de rechter, hetzij op verzoek van eene der partijen, hetzij op requisitoir van het openbaar ministerie, hetzij ambtshalve, de zaak naar het Munt-collegie, met duidelijke vermelding van het punt in geschil en van de voorwerpen en stukken welke aan het Munt-collegie zullen worden gezonden.”
„Deze mededeeling, benevens die van het vonnis van verwijzing, geschiedt door den griffier, aan wien ook de beslissing van het Munt-collegie wordt toegezonden.”
„De behandeling van de zaak ten principale blijft inmid-dels geschorst.”
„Wanneer zich zoodanig geschilpunt voordoet bij de voorloopige geregtelijke instructie eener strafzaak, is de regter-commissaris bevoegd de beslissing van het Munt-collegie in te roepen.”
„De beslissingen van het Munt-collegie sluiten alle verdere on-

derzoek uit. In burgerrechtelijke zaken gelden zij als authentiek bewijs; in strafzaken als berigten van deskundigen.”

Achter de wet wordt het volgende laatste artikel gevoegd:
„Art. 15.
„Het opperbeheer van den waarborg der gouden en zilveren werken benevens het toezigt over de fabricatie en den handel in die werken, worden opgedragen aan het hoofd van het Departement van Finantien.
„De ambtenaren van het regt van waarborg der gouden en zilveren werken staan regtsstrecks onder zijne bevelen.
„De ontvangst der regten aan de waarborgkantoren voor de gouden en zilveren werken kan opgedragen worden aan de ontvangers der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijzen in de steden, waar de evengenoemde kantoren zijn gevestigd.
„De ontvangers tot deze bijkomende betrekking geroepen, zijn bevoegd om zich daarin, ten hunnen koste en onder hunne verantwoording, te doen vervangen door een hunner particuliere beambten, hiertoe bepaaldelijk te bestemmen, en die, alvorens deze dienst te aanvaarden, moet worden beëdigd.
„De ontvangers en verdere ambtenaren, welke daartoe door Ons worden aangewezen, kunnen gezamenlijk met de ambtenaren voor het regt van waarborg, en alsdan op gelijken voet als deze, visitaties doen, en wegens overtredingen processen-verbaal opmaken; en zullen deze processen-verbaal, zoowel als die der ambtenaren van den waarborg, op hunnen ambts-eed opgemaakt, gelden als schriftelijke bescheiden.
„Alle bevoegdheden betreffende den waarborg, bij de wet van 19 Brumaire V de jaar aan de administration des monnaies toegekend, en later bij het Collegie van Raden en Generaal-meesters der Munt overgebracht, gaan, voor zooverre daarin door de tegenwoordige wet niet anders is voorzien, over op het hoofd van het Departement van Finantien.”

Het aan de Tweede Kamer op 7 Maart 11. aangeboden ontwerp van wet tot overbrenging van fondsen voor het herstel van het Muntwezen, strekt, om van de staatsbegroting over 1849, Hoofdstuk IX B, afdeling VI, art. 9 te verminderen met f 575,000, waardoor dit artikel wordt gebracht op f 175,000, en bij Hoofdstuk IX B, afd. VI van de Staatsbegroting over 1850 te voegen een art. 22a, houdende eene begroting van het verlies en de onkosten, veroorzaakt door de buiten koers stelling der zilveren geldspecien, volgens de wet van 28 Sept. 1816 (Staatsbl. N° 50) geslagen, en door het ontnemen van de hoedanigheid van standpenning aan de gouden 10 en 5 gulden stukken, op de som van f 575,000. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de som van f 750,000 op de Staatsbegroting over 1849 voor de hermunting toegestaan, moest strekken voor drie operaties: 1° de opruijing van een restant oude generaliteits- en provinciale munten; 2° de intrekking der zilveren specien, volgens de wet van 1816 geslagen; 3° de demonetisatie der tien- en vijf-guldenstukken. De intrekking der resterende oude munten (N° 1) en hermunting der specie heeft in 1849 gekost . . . . . f 88,701.69
Aan de Bank is betaald voor hare medewerking in deze geheele operatie, ingevolge de wet van 18 Dec 1845 (Staatsbl. N° 90) . . . . . „ 25,000
Van de munten (volgens de wet van 1816 geslagen, N° 2 zijn vernietigd 1e de standpenningen en 7 miljoen aan vijf-en-twintig-cents-stukken, hetgeen een verlies en kosten heeft veroorzaakt van . . . . . „ 25,637.38½
Aan de ontmunting der gouden stukken (N° 3) is nog niets gedaan, dan alleen voorbereidende maatregelen (muntbiljetten gereed gemaakt); kostende . . . . . „ 11,431.83
Waarbij komen algemeene onkosten aan de munt . . . . . „ 22,506.94
Totaal . . . . . f 172,828.06½

Hiervoor neemt de minister de ronde som van f 175,000 en vraagt dus de overbrenging van de overige f 575,000 op de Staatsbegroting van 1850 tot voltoojing der operaties N° 2 en 3. Voor de nog resterende zilveren specien is de slotsom eener wijdoopige berekening, dat moet worden geraamd f 142,000, zoodat f 433,000 zullen overschieten voor de ontmunting der gouden stukken, welke zich echter de regering voorbehoudt, des noods niet in 1850 te doen plaats hebben. Wat de zilveren munten, volgens de wet van 1816 geslagen, betreft, hebben de drieguldens, gulden en halve gulden eene winst opgeleverd van gemiddeld 1½ cts op den gulden; de 25 cts. stukken daarentegen een verlies van f 2272 per miljoen gulden. Aan 10 cts. stukken is in 1849 nog slechts voor f 500 ingetrokken en daarop f 15 verloren.

De algemeene collecte voor de overstroonden heeft opgebracht in de prov. Gelderland f 20,935.23; Utrecht f 10,613.32½; Zeeland f 7,603.09½; Groningen f 8,182.04 en Drenthe f 2,325.47.

Men verneemt met genoegen dat de Wel Eerw. Zeer Gelcerde Heer F. W. Bevers, Kath. Priester, Phil. theor. en Lit. hum. Cand., Rector der Latijnsche scholen te Gemert, lid van het Provinciaal Genootschap van kunsten en wetenschappen in Noord-Brabant te Bosch, thans benoemd is tot Corresp. Lid van het Taal- en Letterlievend Genootschap „Tijd en Vlijt” te Leuven.

STATEN-GENERAAL.
TWEEDE KAMER.
Zitting van Maandag, 11 Maart.

In deze zitting is de beraadslaging over het ontwerp van wet tot vaststelling van het briefport en regeling der brievenposterij voortgezet.
Artikel 3 van dat wets-ontwerp is met 52 tegen 11 stemmen aangenomen, nadat een amendement strekkende tot weglating der twee laatste alinea's van dat artikel (laatstelijk door de regering daarbij gevoegd) was aangenomen.
De artikelen 4, 5 en 6 zijn onveranderd aangenomen.
Het artikel 7 is mede aangenomen, nadat de 2de alinea aldus gewijzigd was:
„Voor de enkele brieven is eenmaal het port naar den afstand, volgens art. 3 verschuldigd; voor brieven of pakketten boven de 15 tot en met 30 wigtjes, 2 malen; boven de 30 tot en met 50, 3 malen; boven de 50 tot en met 100, 4 malen, boven de 100 tot

en met 250, 5 malen; boven de 250 tot en met 400, 6 malen; boven de 400 tot en met 550, 7 malen; boven de 550 tot en met 700, 8 malen; boven de 700 tot en met 850, 9 malen; boven de 850 tot en met 1000, 10 malen; en zoo vervolgens voor elke 150 wigtjes of breuk van 150 wigtjes daarenboven, eenmaal het port meer."

Het artikel 8 is onveranderd aangenomen.
Het 9de artikel, zoo als dit na de aanneming van een amendement van den heer Godefroi en van een ander amendement van den heer Donker Curtius is goedgekeurd, luidt aldus:

"De vooruitbetaling van het port kan, na 1 Januarij 1851, ook geschieden door het aanhechten van postzegels, tot dat einde door de zorg der administratie voor een ieder verkrijgbaar te stellen. De wijze van uitgifte dezer zegels en de voet waarop daaryan, ter uitvoering dezer wet, gebruik te maken is, worden door ons geregeld.

"Het namaken of vervalschen van die postzegels, of het gebruik maken van zoodanige postzegels, wetende dat zij nagemaakt of vervalscht zijn, wordt gestraft met dezelfde straffen als omtrent het namaken, vervalschen of gebruik maken van nagemaakte of vervalschte zegels van het Rijk is bepaald."

De voortzetting der beraadslaging is bepaald op den volgenden ochtend ten elf ure.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Maart. De kiezers dezer hoofdstad hebben heden van eene buitengemeene belangstelling en ijver doen blijken. De stembussen worden niet voor Maandag ten vier ure namiddags gesloten, doch reeds heden avond bij het vertrek van den post waren, zegt men, bijna alle stembiljetten reeds ingekomen. De hoop, ja de zekerheid van de overwinning te zullen behalen, was bij de beide partijen nagenoeg gelijk. Morgen avond of zeer zeker overmorgen ochtend zal het resultaat der verkiezingen bekend zijn.

To be or not to be, is thans de vraag die aan de tegenwoordige maatschappij in de verkiezingskwesie wordt voorgesteld, zegt een der Parijsche bladen, ofschoon wij wel weten dat de maatschappij nog niet in gevaar verkeert van te vergaan. Altijd zal zij zich weder oprigten, maar zij kan vreesselijke proeven verduren, en zich misschien niet meer verheffen dan op een grond vol bouwvallen en puinhoopen.

Men hoort dat de legitimisten en bonapartisten opregt met de partij der orde gestemd zullen hebben. Het blad *Napoleon*, ofschoon het gezegd had dat het de lijst niet zou kunnen ondersteunen, bijaldien zij den naam van Arrighi de Padoue niet bevatte, doet heden een levendig beroep op zijne vrienden ten gunste van de lijst der Kiesvereniging die in plaats van Arrighi de kandidatuur van F. Foy voorstelt. De *Union*, het orgaan der gematigde legitimisten, beveelt den kiezers de lijst van de partij der orde aan. De *Presse*, de *Siècle* en de *National* hebben in den laatsten tijd al hunne krachten aangewend om verdeeldheid en onrust te zaaien tusschen de standen der burgerij. De uitslag der verkiezingen zal, hopen wij, aantoonen dat die pogingen vruchteloos geweest zijn.

De garnizoenen van St. Omer, Straatsburg, Nantes, en Caen hebben met eene groote meerderheid voor de socialistische lijst gestemd; dat van Rambouillet voor de lijst van de partij der orde.

Het bevestigt zich dat F. de Vaucorbeil, de schrijver der brochure over de *Coups d'état* vervolgd wordt. Zijn werk is in beslag genomen.

De *Napoleon* bevatte heden een zeer geruststellend bericht over de gezindheid van Pruisen en Oostenrijk jegens Zwitserland. Ook zeide het blad dat de President der Republiek een eigenhandig schrijven van den H. Vader ontvangen heeft, waaruit men de hoop kon opvatten van 's Pausen spoedige terugkomst te Rome.

Het rapport van de Montigny over het voorstel van Pradié, betreffende de verantwoordelijkheid van den President der Republiek, van de ministers enz., is gisteren aan de Wetgevende Vergadering rondgedeeld. De commissie oordeelt, dat het voorgestelde omtrent de verantwoordelijkheid van den President der Republiek enz. in overweging moet genomen worden; maar eenige voorgestelde maatregelen, in geval van opstand of overweldiging, wilde zij in deze wet over de verantwoordelijkheid niet ingelascht zien.

De minister van oorlog heeft bevolen, dat in vijf regementen op verschillende punten van Frankrijk in bezetting, proeven zullen worden genomen met de vervanging van het commiesbrood door eene vergoeding van 16 centimes daags aan ieder man.

Aangaande de Grieksche zaak verneemt men niets nieuws. Bijzondere brieven uit Athene van 24 Febr. bevestigen de tijding, dat de admiraal Parker voortgaat met dwangmaatregelen tegen Griekenland te bezigen en dat de Engelsche gezant Wise zich blijft verschanschen achter zijne partikuliere dépêches van Lord Palmerston.

De *Patrie* meldt, dat het eskader van de Middellandsche zee, hetwelk te Toulon verwacht werd, tegenbevel ontvangen heeft, en naar Napels zal stevenen, alwaar de admiraal Parceval-Deschênes de beslissing van het geschil tusschen Engeland en Griekenland afwacht.

Heden morgen heeft, zegt men, een tweegevecht met de pistool plaats gehad tusschen Schoelcher verte-

genwoordiger voor Martinique en Pecoul, naar aanleiding van eene twist over de laatste verkiezingen op dat eiland. Pecoul ontving een schampschot aan de hand, en Schoelcher ontving de kogel in zijne stropdas, zonder dat hij gekwetst werd.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 11 Maart. Men schrijft ons uit Dresden 7 Maart: De Tweede Kamer heeft gestemd voor het vasthouden aan den Driekoningsbond en met 35 tegen 33 stemmen den Erfurter rijksdag verworpen.

Het ministerie van finantien te Kopenhagen heeft afgekondigd, dat naar bij dat ministerie ontvangen officiële berigten, de volgende landen voorloopig beschouwd worden als besmet te zijn: 1°. door de *Aziatische Cholera*: als de Russische havens aan de Oostzee; 2°. door de *geele koorts*: voor het tegenwoordige geene havens; 3°. door de *Oostersche pest*: Tripoli, Alexandrie, Damiette, Konstantinopel, Tunis, Marocco, Smirna en het eiland Kandia.

Als verdacht van de pest:

Alle Turksche en Grieksche havens niet hierboven als besmet opgenoemd, alsmede de overige Afrikaansche Barbarische havens en steden.

Alle andere havens en eilanden blijven voorloopig aangemerkt als *onverdacht*.

De Pruisische gezant heeft gisteren aan de Bondscommissie het antwoord overhandigd van het Berlijnsche kabinet, op de Oostenrijksche voorstellen van tol- en handels-vereeniging.

BERLIJN, 9 Maart. De Sleeswijksche zaak is een nieuw stadium ingetreden. Z. M. adjudant gen. v. Rauch is naar Sleeswijk vertrokken, om de hertogdommen van alle eigenmagtig handelen tegen Denemarken af te houden. In dat geval is v. Rauch zelfs belast om te dreigen met den aftogt der Pruisische troepen. Men verzekert dat deze jongste maatregel een gevolg is van den tegenwoordigen staat der onderhandelingen met Denemarken, die op dit oogenblik gunstiger staan dan vroeger en iets beters dan een derden wapenstilstand laten te gemoet zien. De regering stelt tegenwoordig alles in het werk om tot een eervollen vrede te geraken; desniettemin is zij voorbereid op eene hervatting van den strijd, doch zij wil slechts een *ontijdig* handelen van de hertogdommen verhoeden. Volgens de berigten uit de hertogdommen moeten de vijandelijkheden zeer nabij eene uitbarsting zijn, en Zweden en Noorwegen reeds bevel hebben bekomen om terug te trekken. De sterkte der Deensche armee wordt geschat op 36 bataillons infanterie en 12 regementen kavallerie; de infanterie, der hertogdommen is nagenoeg even sterk; met de kavallerie is het echter slechter gesteld, doch deze kan op het betwiste terrein slechts weinig gebruikt worden.

De *Staats-Anzeiger* verzekert, dat ook Wurtemberg het nieuwe Driekoningsverbond geratificeerd heeft.

Men wil te Frankfurt dat de Bondsregering met 1 Mei weder voor den tijd van drie maanden verlengd zal worden. De meeste staten moeten daartoe reeds hunne toestemming gegeven hebben.

ITALIE.

Den 24 Februarij is het provinciaal concilie te Loretto (Kerkelijke Staat) plechtig geopend in het collegie der Jesuiten, genaamd Ilirico Piceno. Vier kardinalen en 14 aartsbisschoppen of bisschoppen wonen het bij.

De concessie is verleend aan de prinses Altieri en Conti tot het aanleggen van een spoorweg van Rome naar Ancona, met een zijtak naar Toskanen.

Het huwelijk van de oudste dochter des groothertogs van Toskanen met graaf Trapani, broeder des konings van Napels is bepaald op 8 April. In Toskanen heerscht thans de volmaakste rust.

In de Sardische Kamer interpelleerde Simonella het ministerie over toerusting van Oostenrijk in Lombardije, daar het te Zurich een oorlogs-stoomboot liet bouwen om het Lago Maggiore te bevaren. De minister d'Azeglio stelde den vertegenwoordiger hieromtrent gerust.

STADS NIEUWS.

De lootdag voor de voorjaarsmarkt zal plaats hebben op den 26 dezer; belanghebbenden, die deze jaarmarkt met eene bak- of winkelkraam wenschen bij te wonen, zullen zich alsdan, des voormiddags ten 10 ure, vervoegen op de lootkamer op 't raadhuis, om, na overlegging van patent en opgaf van de juiste maat der kramen, aan de loting deel te nemen, en aanwijzing hunner plaats te ontvangen. Ook wordt herinnerd, dat door geen ambtenaar van het marktwezen eenige commissie, betreffende de loting of plaatsing der kramen wordt waar genomen.

De eigenaar van eene lange garen Geldbeurs met eenig geld en oude kleine muntstukken, kan dezelve kosteloos terug bekomen aan het Commissariaat van Policie, Muidergracht N°. 8.

Door afwezigheid van den Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, zal de gewone Wekelijksche Audientie in de Hoofd-

stad, in deze en de twee daaraanvolgende weken, geen plaats hebben.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 Maart.

BEVALLEN (10 Maart): A. C. Fittica, geb. Doorwaard, 2. — (11 Maart): D. Friede, geb. Rudelsheim, 2.
OVERLEDEN (8 Maart): E. C. Bondt, 78 j. — (9 Maart): M. Peters, wed. J. J. Stumpf. — J. Clausing, 5 m.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 11 Maart. Afsloop der KOFFIJ-VEILING van de N. H. M. gehouden alhier:

Mat.	N ^o . bal.	Beschrijving.	Taxatie.	Afsloop.
			Cts.	Cts.
1	5582	donker bruin	41 a 42	38½ a —
2	2312	bruin	40 a 41	38 a —
3	2457	mooi hoog geel Preanger	39 a —	36½ a —
4	9127	dito dito iets minder	38½ a —	35 a —
5	4266	ligt geel Preanger	37½ a —	34½ a —
6	1000	bont geel Menado	38 a —	35½ a —
7	1000	bont blank dito	37 a 37½	35 a —
8	23883	grof blank met BS.	36½ a 37	34 a —
9	4944	blank groenachtig Preanger	36 a 36½	33½ a —
10	1265	bl. geela. Preanger iets besl.	36½ a —	34½ a —
10*	2260	fijn blaauw	40 a 42	39½ a —
11	2005	grauw Demerary aard	37½ a 38	36 a —
12	2236	groen Kadoe	37 a —	36 a —
13	4055	bleek W.-I. aard, enkeld.BS.	38 a —	35 a —
14	880	bont groen Preanger	36 a 36½	35½ a —
15	3346	bont groenachtig	36 a —	35 a —
16	13147	dito	35½ a 36	33 a 33½
17	14614	blankachtig	35½ a 36	33 a —
18	11462	dito iets minder	35½ a —	33 a —
19	15033	blank Havana-aard	35½ a —	32½ a —
20	1346	zeer ordinaar grauww besl.	33 a 34	33 a —
	3091	diverse sortering	— a —	— a —

Alles in Cons. verkocht.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 11 Maart. Granen. Rogge: 150/2 & Mannheim. f 158; 144/2 & Koers. f 154; 153/2 & Wolgast f 156. — Gerst. 130/2 & Koers. f 150, 131. — Moutwijn per Ned. vat zonder lust f 10,25; Jenever f 13,75; Amst. Proef f 15,00, zonder de belasting.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 3 tot en met 9 Maart, zijn geweest als volgt:

Aanvoer.

Rogge L. 49, 10 M. — Tarwe L. 20, 15 M. — Boekweit 15 M. — Meel 8700 G. — Rijst 75438 G. — Aardappelen 5 M.

Uitvoer naar Zee:

Boonen L. 17, 15 M. — Erwten L. 2, 15 M.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	11 MAART 4½ n.	gebl.	12 MAART 4½ n.	gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. & 2½ pCt.	55½	55½	55½	55½
Dito Dito	3	65½	65½	65½
Dito Dito	4	65½	65½	65½
Dito Obligatien O. I.	4	84½	84½	84½
Amortis. Syndic.	3½	86½	86½	86½
Handel-Maatschappij	4½	168½	167½	168
Aand. Rijn-Spoorweg		90½	90	90
Aand. Holl. S. M.			38	
Obligatien				
BELGIE, Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank 2½				
Dito bij Rotsch en Volksw.	47½	47½	47½	47½
SPANJE bij Ardoins f 85	5	11½	11½	11½
Dito Dito	510	11½	11½	11½
Dito Oabep. Sukken		104	104	104
Dito	3	36½	36½	36½
Dito Binnenl. 2400 P.		28½	28½	28½
Coup. Ardoins		8½	7½	8½
Passivo		3½		
Fransche Uitgest.				
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4	36½	36	36½	36½
Dito Dito	37½	37½	37½	37½
RUSL. bij Hope 1798 en 1816	5	104½	104½	104½
Dito Dito 1828 en 1829	5	104½	104½	104½
Cert. bij d ^o . 1831 en 1833	94½	94½	95	95
Dito bij Hope	4	86	86½	86½
Dito bij Stieglitz en C ^o	4	85½	85½	85½
Dito bij id. 5de Serie	4	84½	84½	84½
Cert. te Hamburg	5	98	98	98
Beschrijving in Assignat. 6				
Cert. van dito	65			
POLN. Aand. & fl. 500	4	141½		
Dito met Lot	300			
AMERIKA, Bank-Actien				
FRANKRIJK, Obligatien	3	54½	54	54½
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50	50			
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt. 77½	77½	77½	77½
Dito Nieuwe	2½	41½	41½	41½
Dito Nieuwe	5	83½	83½	83½
Ween. Bank bij Goll en C.				
Dito	4			
Aand. me. Loting fl. 500	f			
Nieuwe dito	250			
NAPELS, Cert. Lam. en Bouwer 5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	89½	89½	89½
Dito Leening 1843	5			
PERU	4	68½	69½	71
MEXICO	5	26½	26½	26½
GRIEKENLAND	5			
VENEZUELA 6 pCt. nu	2½	44	44	44
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	32	32	32
EGYPTEN				
Coup. Egiptisch				
Grieken				
Peru uitg. 30½, 31½, 31½.				

Binnenl. fondsen waren wederom iets lager. 3 pCt. Fransche mede 1 pCt. flauwer. Spaansche insgelijks aangeboden en lager. Portugesché welke aanvankelijk gezocht waren, bleven ten slotte nog iets minder dan gisteren; de overige soorten nagenoeg onveranderd. Van Zuid-Amerik. fondsen zijn Peruana en Uitgestelde bij levendige handel ruim 1½ pCt. in koers gestegen; in de andere soorten ging bijkans niets om. Laat heurs bleven meest alle fondsen weder iets williger.

Koers van het Geld: Wisseling 2½ pCt. Prologatie 2½ pCt., Discount 2 pCt.
Door de Nederlandsche Bank is de interest bepaald als volgt: Discount op Wissels 2 pCt., op Promessen 2½ pCt.; Beleening op Effecten 2½ pCt., idem op Goederen 3 pCt., ingaande 8 Maart 1880.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56½; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 11,97½; Zigt Londen 12,02½; 2/m. Hamburg 24½; Zigt Hamburg 25½; 3/m. Lissabon 42; 3/m. Petto 42; 2/m. Petersburg 1,87.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Maart. Belg. leen. 2½ pCt. 49½, 5 pCt. 97½; 4½ pCt. 90. Spanje Ard. 5 pCt. 10½; Binnenl. 3 pCt. 28½; Coupons —; Rom. Leening 70.

MADRID, 5 Maart. Act. Sch. 3 pCt. 28½, id. 5 pCt. 12½; Uitgest. Sch. 3½; Coupons 74.

WEENEN, 8 Maart. Met. 5 pCt. 93½, id. 4 pCt. 72; 2½ pCt. 49; Bank-Actien 1100; Lot. fl. 250, 106½; id. fl. 500, 168½.

HAMBURG, 9 Maart. Rusl. Engels. leening 105½. Cert. bi Stiegl. 3 pCt. 85; Spanje, Ard. 5 pCt. 10½; id. Binnenl. 3 pCt. 27½.

NIJWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

FRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIËN.
Metaaliek . . . 25,75 a — Pruisische . . . 34½ a —
Napelsche . . . 25 — Spaansche . . . 2,48 —
Div. in Esc. . . 11,97½ — Hamb. Russ. . . 36½ —
Eng. Russen . . . 12,12½ — Russ. in Z. R. . . 37½ —
Fransche . . . 56½ — Pap. . . 10½ —
Belgische . . . 56½ — Pools. in Fl. . . 27½ —
Coups. Portugal d' 1 Juli 1888 f 19,90 per 2.

De heeren Hope en Co., Ketwich en Voornbergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons van 5 pCts. Russische Certificaten, in Zilver, 5e Serie, van hunne administratie, verschenen 1/18 December 1879, van 11 Maart af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, met f 23,30.

HOLL. IJZEREN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1880. Aantal Opbrengst van Opbrengst van Totale
Reizigers. Reizigers. Goederen, enz. Opbrengst.
In Januarij 49,604 f 17,388,35 f 17,328,23 f 34,716,58
Februarij 54,668 f 18,751,47 f 12,162,05 f 30,913,52
Totaal . . 104,272 f 36,139,82 f 29,490,28 f 65,630,10

NEDERL. RIJN-SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

1880. Aantal Opbrengst van Opbrengst van Totale
Reizigers. Reizigers. Goederen, enz. Opbrengst.
In Januarij 19,849 f 24,726,73 f 13,904,47 f 38,631,20
Februarij 21,696 f 25,911,48 f 11,691,75 f 37,603,23
Totaal . . 41,545 f 50,638,21 f 25,596,22 f 76,234,43

SCHIEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 12 Maart. Het schip Archipel, kapt. Aiking, van Schina herwaarts gedestineerd, te Cagliari binnengeloopen, was den 11en-Februarij aldaar nog liggende.

VLE, 9 Maart. De kof, gisteren gemeld, is door de praai schipper van Terschelling gepraaid.

BRIELLE, 11 Maart. De stoomboot Princes van Oranje, naar Duinkerken, is door hooge zee op de reeda teruggekomen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 14 Maart. J. Huijns, Lord John Russel, (s) Londen.
TERSCHELLING, 8 Maart. F. J. Frankena, Verwachting, Harmpoth.

HELVOET, 11 Maart. M. Goutard, Rotterdam, (s) Havre. - W. White, East of Aekland, (s) Londen. - R. Henderson, Glasgow. - W. Butiker, Cumberland, Newcastle. - T. Hall, Argo, id. - Gisteren nog: A. Jonker, Maria Elisabeth, Batavia. - L. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk. - L. Schut, Maria Elisabeth, Malaga. - L. J. Mets, Vier Gebroeders, Cattle. - G. Nichols, Seagull, (s) Hull. - H. Cross, Clara, id.

UITGEZEILD.

VLE, 9 Maart. H. H. Oldenburger, Sara Maria, Newcastle.
HELVOET, 11 Maart. J. Cavanaugh, Magnet, (s) Londen. - Gisteren nog: H. W. Sawijer, Emerald Isle, (s) Londen.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

TERNAHMECH, Peters, Neptun, 5,500 st. Huiden, W. I. Maatschappij.

ALICANTE, Zwanenburg, Onderneming, 300 p. Zoethout, 20 p. Wijn, J. Muijken; 150 p. Zoethout, van der Schriek en Comp.; 200 p. Zoethout, van Ernst en Dijk; 22 p. Zoethout en M. O. Watering; 206 p. Zoethout, Wed. G. van Zeebeek, Zoon, te Rotterdam; 80 p. Matten, 25 p. Spart, 22 p. Zoethout, Order.

LONDEN, Smiths Diana, 40 k. Cassia, J. M. Giroldi en Zoon; 50 z. Sappeter, Herklotz en Comp.; 36 pl. Yzer, W. Bernet en Comp.; 940 z. Rijst, J. de Boij; 98 b. Koopmanschappen, Alstorpius en van Hemert; 381 k. Suiker, Nederlandische Suiker-Raffinaderij; 6 p. Rum, Gebr. Hartzen; 360 k. Suiker, 23 k. Indigo, 121 v. Zwavel, 83 k. Tabak, 281 z. Koffij, 125 z. Gember, 40 k. Kamfer, 240 bl. Koper, 299

k. Thee, 1,280 st. Brazilhout, 16 v., 10 k. Droog, Diverse Koopmanschappen, Order.

ROTTERDAM.

MOBILE, Minoltz, Johannes lading Hout, C van Holst, te Delftshaven.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, Maart, in lading naar:

Keulen G. W. Scholten, Kolln N° 8.
Wesel W. J. E. Wilson, Achilles.
Mainz P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Manheim J. Leijdekker, Mainz N° 2.
Duisburg M. Rippert, Carl Sander.
Heilbron J. H. W. van Booven, Emma.
Straatsburg G. Mussig, Nie Gedagt.
Frankfort en Coblenz F. W. Timmerman, Frankfort N° 21.
Ludwigshaven C. A. Rietschooten, Frankfort N° 18.
Dusseldorp P. Diehl, Ludwigshaven N° 1.
Tiel F. den Hertog, de Vrouw Geertruida, Vert. 12 Maart.
Maastricht J. Henzink, Christina Janna.
's Hertogenbosch en Maastricht H. van Eyken Lz., de Vier Gebroeders, (Sluit 16 Maart.)

KEULEN, 11 Maart in lading naar:

Rotterdam Kapt. Holz Kolln N° 23.
Amsterdam " Demmer " " 25.
Rijnhoogte ARNHEM 11 Maart 2 el 30 duim.
KEULEN 11 " 9 voet. 1 "

WATERSNOOD.

Bij de Redactie is ingekomen: Voor de slagtoffers van den Watersnood in Noord-Brabant, Gelderland en Limburg:

Door tusschenkomst van den Boekhandelaar P. T. Braam te Rotterdam: Voor het door den watervloed zwaar geteisterd Megen, van de R. K. Diaconieschool aan de Delftsche Vaart te Rotterdam f 8.91½. Voor de watersnood te Ubbergen, van M. E. f 3. Id. te Lith, van M. E. f 3. Id. te 's Bosch, van M. E. f 3. Van D. G. f 2. Van K. O. E. N. f 3.50. Van A. H. f 1. Van B. 50 cents te zamen f 24.91½. Van een ambachtsman 50 cents.
Bedrag der vorige opgave f 1854.70. Tezamen f 1880.11½.

Bedrag der laatste opgave van het ingekomen bij de Commissie uit den Raad der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo te 's Gravenhage . . . . . f 5818.37.
Totaal f 7698.48½.

De ondergeteekenden die zich in commissie stelden ter inroeping van liefdegiften tot leeniging der armoede bij de overstroming der gemeente Millingen ontstaan, betuigen hiermede hartelijk dank aan de edele geveren, waarvan reeds in de dagbladen is melding gemaakt.

Voor het lot van de zoo vele in kommer verkeerenden moet de commissie het evenwel betreuren geene ruime gaven te hebben mogen inzamelen, om in de bestaande behoefte te kunnen voorzien. De behoefte is thans evengroot, daar de menschen nog buiten hunne woning zijn, en hunne eetwaren, meubels enz. bij het water verloren hebben. 64 huisgezinnen moeten er nog verzorgd worden, zoo in eetwaren, brand als kleding. De commissie ziet met genoegen dat zulke belangrijke sommen gelds voor de aan overstroming geledenen in Noord-Brabant verstrekt worden; welke voor onderstand ook wellicht noodig zullen zijn — maar zij acht zich ook gedrongen het publiek op de gemeente Millingen het oog te doen vestigen, vermits de onheilen aldaar in groote mate zijn. Thans, nu het water wat is weg geloopt, doet zich de ruïne al meer en meer zien; de ongelukkigen vinden hunne woningen in puinhoopen veranderd.

Het Gemeente-Bestuur is bezig de schade aan gebouwen op te nemen, welke zekerlijk groot zal zijn. Ook duiden de veldgewassen aan meestal verongelukt te zijn.

De commissie ziet zich alzoo gedrongen nogmaals de zoo bekende liefdadigheid van de Nederlanders in te roepen om den armen van Millingen met eenige mildadige giften te willen te hulp komen.

Zij blijft zich met de inzameling en bezorging volgaarne belasten, waartoe de Heeren Redacteuren der Dagbladen mede worden uitgenoodigd.

(Get.) THEOD. TERWINDT, Burgemeester.
J. HUISMAN, Assessor
W. ARNTZ, "
J. G. MAEYER, Pastoor.
H. G. HENDRIKS, Rijks-Ontvanger.

LIJSTEN DER PERCELEN.

Geveild op Maandag 11 Maart, in het O. Z. Heeren Logement.

N° 1. Een Huis en Erve, Prinsengracht, N° 1457; f 4100, f 250, F. L. Hoelen.
2. Een Pakhuis en Erve, Lauriergracht, N° 1446; f 7050, f 300, G. D. Dammers.
3. Een Huis, Achterhuis en Erve, Botermarkt, N° 4843; f 9950, f 250, P. L. Posthumus.
4. Een Huis, Tain en Erve, Kalverstraat, N° 3351; f 11000, f 30, Opgehouden.
5. Een dito, Kerksiraat, N° 4181; f 3025, G. Bouhoff.
6. Een Huis en Erve, Keizersgracht, N° 4584; f 1025, f 3, Opgehouden.
7. Een dito met Stalling, te Buiksloot, N° 76/95; f 600, f 100, B. Bekking.

9. Een Huis en Erve, Egelantierstraat, N° 5718; f 600, J. F. Schutte.
10. Een Huis, Achterhuis en Erven, Rozenstraat, N° 1726 en 1727; f 2150, C. L. Dorper.
11. Een Huis en Erve, Laurierstraat, N° 1761; f 775, f 6, Denzeldien.
12. Twee Huizen en Erven, Reguliers-Breestraat, N° 4543; f 350, f 10, Denzeldien.
13. De Opstal van twee Woningen en Tain, buiten de Raampoor, op het Kleine Bleekerspad, N° 295; f 300, f 20, H. F. Brugman.
14. Een Huis en Erve, St. Nicolaasstraat, N° 2428, benevens Achterhuis, Geertruisteeg, N° 2458; f 3025, f 40, G. van Heerde.
15. Een Huis en Erve, Utrechtische Dwarsstraat, N° 6223; f 2175, f 4575, f 100, P. D. Lusink, Jr.
16. Een dito, als voren, N° 6222; f 2200.
17. Een Huis, Pakhuis en Erven, St. Antonies Breestraat, N° 3610; f 5000, f 100, H. B. van Embden.
18. Een Huis en Erve, Kleine Kattenburgerstraat, N° 554; f 520, P. D. Lusink, Jr.
19. Een dito, Foelidwarsstraat, N° 189; f 1850, J. F. Schutte.
20. Een dito, Molkenmolensteeg, N° 3885; f 1450, f 20, P. Subiese.
21. Een dito, Ridderstraat, N° 3252; f 825, R. W. Hartgerink.
22. Een dito, Passoerderstraat, N° 6317; f 610, f 150, H. B. Reesnek.
N° 6 en 23 zijn niet geveild.

ADVERTENTIE.

TE HUUR in het midden der stad, eene royale ZIJKAMER, lang ruim 6 El, breed 5 El 3 palm en hoog 3 El 9 palm; geschikt voor het houden van COLLEGIES of VERGADERINGEN enz. Adres bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever dezer Courant. Brieven franco onder Letter K. (150)

(149) Door H. J. VAN WEES te Breda is uitgegeven en aan de eerste Inteekenaren verzonden:

KAART EN AFSTANDSWIJZER

VAN HET

KONINGRIJK DER NEDERLANDEN.

Deze KAART en AFSTANDSWIJZER, uit de beste bronnen te zamengesteld; gelithographieerd door den Heer A. J. BOGAERTS, werkzaam bij de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, en gedrukt op twee vellen Imperial teekenpapier, circa 10 palmen breed en 7 palmen hoog, bevat:

- 1°. De Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden (in provinciën en arrondissementen verdeeld), met bijvoegende kaart van de gedeeltes van Duitschland.
- 2°. De Statistiek van de Nederlanden, grootte en bevolking der provinciën, met derzelver wapens.
- 3°. De Afstandswijzer, aanwijzende de onderlinge afstanden van 120 Steden en andere voornamste plaatsen in ons land, makende 7140 afstanden, in uren gaans, tot op 4 uur berekend.
- 4°. Eene Kolom, ter linkerzijde, aanwijzende de ligging en bevolking der 120 Steden en voornamste plaatsen in ons land, voorkomende op den Afstandswijzer.
- 5°. Eene Kolom, ter rechter zijde, aanwijzende de ligging en bevolking van 120 Hoofd- en andere voornamste Steden in Europa, buiten het Koninkrijk der Nederlanden, met de grens afstands, die zij van de hoofdstad van ons Rijk zijn gelegen.

Alzoo men door het uitgeven van deze Kaart, in eene lang bestaande behoefte heeft getracht te voorzien, neemt de Uitgever de vrijheid, alle liefhebbers tot de inteekening uit te noodigen; te meer, daar de prijzen uiterst laag gesteld zijn.

De prijzen van deze Kaart en Afstandswijzer zijn:

In twee losse bladen, ongekleurd . . . . . f 1.25
Idem gekleurd . . . . . f 1.75
Op doek geplakt en in koker . . . . . f 2.40
Idem met rollen . . . . . f 2.50
Dezelfde, vernist . . . . . f 2.90
De Inteekening blijft steeds open en Prospectussen zijn bij de meeste Boekhandelaren voorhanden.

(106) Bij den Uitgever dezer Courant is van de pers gekomen en mede bij den Boekhandelaar J. S. DE HAAS verkrijgbaar:

HET HEILIG VERBOND

DER

VRIENDE DES GEKRUISTEN JESUS.
Vermeerderd met den Kruisweg en andere Geboden.
Prijs 5 Cents.

Overwegingen en Geboden

OP DEN

KRUISWEG

Prijs 10 Cents.

Dezelve met 16 fraanje plaatjes ingebonden in linnen bandjes . . . . . f 0.40

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.